

DELLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslovdjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 197, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 15.

KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Havazás az egész országban -- Ülészett Noviszád parlamentje -- Koch demokrata képviselő alakít kormányt Németországban -- Befejezték a demokrata párt kongresszusát A parlament megkezdte a Lukinics affér tárgyalását

Drága a fegyver.

Londonban komolyan foglalkoznak a leszerelés kérdésével. Anglia Európa gazdasági fellendülést a leszerelés nélkül nem tartja megvalósíthatónak. Ezért rövidesen messzemenő leszerelési tervvel fog előállni, amelynek megvalósítása viszont csak úgy képzelhető el, ha ehhez a szovjet is csatlakozik. Az angol kormány már megnyerte tervének Briandot is, ami elsősorban a német delegátusoknak Londonban elhangzott őszinte békebeszédének következménye. Az angol-francia egyetértésnek nagy diplomáciai jelentősége abban rejlik, hogy egyrészt az orosz kérdés megoldását teszi lehetővé az angoloknak, másrészt pedig nagyban megkönnyíti a szövetségesek közötti tárgyalások rendezését, ami viszont a mai viszonyok között főleg Franciaországnak nagy érdeke, mert innen indulhatna ki egy erőteljes a francia valuta megmentését, illetve szanálását szolgáló akció.

Franciaország és Anglia ma azon az állásponton vannak, hogy egy tartós politikai kiegyezés Oroszországgal csak abban az esetben lehetséges, ha a két nyugati nagyhatalom a kommunista orosz katonáállamnak egy igazságos, paritásos alapon kidolgozott leszerelési formulát proponál, mert ha az orosz delegáltak segítségével sikerül egy ilyen formulában megállapodni, akkor kétségtelen, hogy az orosz és nyugati államok presztizsének megsértése nélkül olyan tárgyalási alapot sikerült megteremtteni, mely más, súlyos politikai kérdések megoldására is a nyugateurópai és orosz diplomáciának kiinduló pontul szolgálhatna.

A leszerelési tervet elfogadása vagy visszautasítása fogja megmutatni azt, hogy Oroszországban a realpolitikások vagy a „világforradalom” dogmatikusai bírnak-e tulsúlylyal. Oroszország már több ízben kijelentette, hogy tekintet nélkül a népszövetséghez való viszonyára, bármikor hajlandó komoly leszerelési tárgyalásokba bocsátkozni.

Mielőtt azonban a nyugati hatalmak bevonnák Oroszországot pénzügyi, gazdasági és egyéb tárgyalásokba, világos, hogy a leszerelés kérdését, — mely emínnensen gazdasági jellegű kérdés is — és mely éppen ezért a nevezett hatalmakat egyaránt érdekli, egymás között is tisztázzák. A leszerelés kérdésének másik világpolitikai és gazdasági jelentősége továbbá abban rejlik, hogy Amerika hajlandónak mutatkozott Franciaország adósságait illetőleg nagyobb engedményeket tenni, ha Franciaország békés szándékát hatalom kezdeményezni fogja.

Az angol pénzügyminiszter pedig — kinek január 15-ig el kell készülnie a jövő évi angol budgettel — nagy tehertől szabadul meg, ha a leszerelés esetére néhány millió fontnyi tehertélt a hadsereg céljai helyett szociális célokra állíthat be a költségvetésbe. Az angol konzervatívpartí sajtó energikusan követeli, hogy a múlt évi 123 millió fontnyi hadügyi kiadásokat jövő évben legalább 80 millióval szállítsák le. Ez mind csak akkor lehetséges, ha az orosz kérdést sikerült egy komoly leszerelési program alapján olyan irányba terelni,

mely az angol orosz probléma teljes megoldását lehetővé teszi. Anglia és Oroszország között Briand vállalta már a közvetítő szerepet és

amint hírlik, Chamberlain és Csicserin karácsony és újév között Velencében fogják az erre vonatkozó első megbeszéléseket folytatni.

A NEMZETGYÜLÉS ÜLÉSE

Lukinics négy órás védőbeszéde

A demokrata párt határozati javaslatai — A Balkán a balkáni népeké — Lukinics Edo nem adják ki a törvényszéknek

Beogradból jelentik: Tegnap délután fejezték be a demokrata párt országos kongresszusát. A kongresszus a párt új főbizottságának megválasztása után, amelynek elnöke ismét Davidovics Ljuba lett, több határozati javaslatot fogadott el. Kumanudi Koszta dr. a pénzügyi politika megváltoztatásáról, Setyerov Szlavko a földbirtokreformról, Agatonovics a közoktatásügyi politikáról, Marinkovics Voja pedig a községek önkormányzatáról szóló határozati javaslatot terjesztette elő. Marinkovics határozati javaslatában kifejti, hogy a demokrata párt az állami és nemzeti egység alapján áll, ami azonban nem zárja ki a dekoncentrációt. Ha szükségessé válik az alkotmány revíziója, akkor ez elől sem zárkózik el a párt.

A demokrata párt a belpolitikai helyzetben mindig a szerbek, horvátok és szlovének megegyezéséért küzdött. A mai rezsim azonban, amely állítólag a megegyezés jegyében született nem más, mint a reakciónak a megtestesítője. A demokrata párt teljes erejével fog harcolni a reakció ellen.

A Vojvodina sérelmeivel külön foglalkozik a határozati javaslat, mert itt teljesen megszüntették a községek szabadságát a kinevezett tanácsokkal.

Marinkovics Voja külpolitikai határozati javaslata három pontból áll:

1. Balkán a balkáni népeké;
  2. A békeszerződésben teremtett helyzet fenntartása;
  3. A béke megóvásának szükségessége.
- A kongresszus befejezése előtt Davidovics Ljuba hosszabb beszédben hívta fel a párt delegátusainak figyelmét az országban folytatandó agitáció fontosságára.

A parlament ülése

A szkupstina tegnap délelőtt tíz órakor kezdődő ülésének napirendjére Lukinics Edo ügyének tárgyalása volt kitűzve. Az ülésen Trifkovic Márkó elnökölt és a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Zsánicsnak adta meg a szót, aki különvéleményt terjesztett elő a Lukinics ügyben.

Popovics független demokrata tiltakozott ez ellen. Zsánics válaszolni akart rá, de Trifkovic Márkó berekesztette a vitát és Jovanovics Pera többségi előadónak adta meg a szót. Jovanovics után Lukinics Edo dr. mondta el védőbeszédét.

Elsősorban felhívta a szkupstina figyelmét arra, hogy gyógykezeltetése miatt külföldön tartózkodott és ezért védekezhet csak most. A leghatározottabban tiltakozott az ellen, hogy törvenyellenesen járt volna akkor el, amikor a Thurn-Taxis uradalmat feloldotta a sequestrum alól. Az egész ügyet elintézték már, mielőtt ő igazságügyminiszter lett volna, ő aláírásával csak megerősítette a régebben hozott határozatot.

Ellenfelei főleg azt hozták fel ellene, hogy Thurn-Taxis német állampolgár volt. Ez igaz ugyan, de igaz az is, hogy osztrák állampolgár is volt és miután úgy az osztrák mind a német törvények megengedik a kettős állampolgárságot, ezt mi is respektálni vagyunk kénytelenek. Miután Thurn-Taxis herceg osztrák állampolgár, a Sant-Germain-i békeszerződés értelmében birtokát fel is kellett oldani a sequestrum alól.

Lukinics Edo védőbeszéde délután 3 óráig tartott, azután az elnök berekesztette az ülést és folytatását kedd délelőtt 10 órára tűzte ki.

A minisztertanács ülése

A kormány tagjai tegnap délelőtt a szkupstina ülése alatt, a miniszteri szobában minisztertanácsot tartottak, amelyen a hajózási szindikátus ügyében ezt a határozatot hozták, hogy új hajózási társulatot alakítsanak, és ennek igazgatóságát is kijelöltek azonnal. Ugyancsak a minisztertanácsban hoztak egyhangú határozatot, hogy a többség Lukinics Edo-nak a törvényszéknek való kiadása ellen fog szavazni.

A radikális párt bajai

Uzunovics Nikola középítészeti miniszter tegnap este 6 órakor felkereste Pasics Nikola miniszterelnököt és beszámolt neki arról, hogy betegsége alatt nagyon meglazult a fegyelm a radikális pártban. Felkérte a miniszterelnököt, hogy minden tekintélyét latba vetve interveniáljon a párt fegyelmének helyreállítása érdekében. Ha Pasics hamarosan közbe nem lép, akkor a radikális párt egysége komoly veszélybe kerül.

Kihallgatások a királynál

Ófelsége tegnap este hat órakor külön kihallgatáson fogadta Radojevics Ante közlekedési minisztert, aki előterjesztette az új hajózási vállalat igazgatóságának névsorát. Utána Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter jelent meg a király előtt és tárcájába vágó ügyekről számolt be és egyúttal megindokolta, hogy miért szükséges az új hajózási társulat.

Miniszterek, miniszterjelöltek és volt miniszterek a radikális párt sirásói

Feltűnést keltő vélemény a radikális párt válságáról

A „Politika“ a radikális párt egy igen előkelő, de ezidőszerint a politikától visszavonult tagjától érkező cikket közöl, amely élénken megvilágítja a radikális pártban dúló harcokat. A cikkíró megállapítja, hogy egész belső politikai életünk a nemzeti radikális párt körül forog. Tekintet nélkül a választók számarányára a radikális párt nemcsak relative, hanem abszolút is az ország legerősebb politikai pártja. Aronban még erősebb mint a saját pártja maga Pasics Nikola, aki egyedül és egymagában sokkal hatalmasabb és népszerűbb az országban, mint a többi 140 képviselő együtvéve. Ennek pedig legjobb bizonyítéka az a körülmény, hogy eddig már több százezren léptek be — nem a radikális pártba — hanem Pasics pártjába. Pasics pártja nemcsak egy politikai meggyőződést, hanem valósággal egy állami és nemzeti hitvallást képvisel. Es ebben rejlik a mai helyzet tragikomikuma, mert bár a radikális párt ezidőszerint a nemzet többségének teljes bizalmát bírja, a párt keretén belül fellépő tünetek, komoly aggodalommal töltönek el minden hazafit. És mindezért kizárólag a 140 képviselő, a miniszterek és nem miniszterek viselik a felelősséget, akik még most sincsenek tisztában, hogy mit cselekszenek, mit akarnak és mit nem akarnak. Ha Pasics maga az Isten volna, akkor sem tudna tizenkét miniszteri tárcát ellátni és a 140 képviselő helyett dolgozni. A radikális klub ezeket a szomorú tüneteket az u. n. intelligens elemeknek köszönheti, akik ma sokkal nagyobb számban vannak képviselve a parlamentben, mint valaha. A képviselőket ugyanis háromféle kategóriába kell osztani: miniszterek és államtitkárok, miniszterjelöltek és végül a volt miniszterek. Az elsőnek legfőbb és legnagyobb gondjuk, hogy pozíciójukat megerősítsék és megtartsák. Bizonyára vannak ezek között olyanok is, akik a nagy munkától és ha tovább is helyükön maradnak, elfelejteneik majd írni és olvasni. A második kategóriába tartozók a sok várakozástól már a józanságukat veszítették el, bár sokan vannak közöttük, akik miniszterség helyett legfeljebb irnoki állásra alkalmasak. A harmadik kategóriába tartozók a legveszélyesebbek, mert sok tehetséges ember van közöttük pozitív és negatív értelemben. Ezek leginkább és legnagyobb részét volt miniszterek, akik a hiradásokkal járó terheken már átestek és akik erőszakkal a hazának akarnak áldozatot hozni. Ilyen emberek miatt és ilyen „vezetők“ mellett került a radikális párt válságos helyzetbe, bár tökéletesen megvagyunk győződve róla, hogy a krízis egyáltalában nem árthat Pasicsnak és a párt presztízsének. Ilyen körülmények között ezután épenséggel nem meglepő, hogy Jovanovics Ljuba Markovics Lazicával közös csoportot alakít a saját pártjában. Ezek a tünetek magyarázzák a Miletics Krszta és Makszimovics Bozsa közötti ádáz harcot is, amiből kifolyólag sikerült nemcsak zavart teremteni a párt kebelében, hanem a radikális diákkлубot is feloszlantni.

A radikális párt komolyabb és higgadtabb elemei azonban a legnagyobb bizalommal viseltetik Pasics működése iránt. Pasicsra vár a feladat, hogy a mostani káoszából kivezesse a pártot, amely ma az ország többségének bizalmát bírja. Ha a radikális párt kebelében visszaáll a rend, ezzel egyidejűleg helyreáll az ország nyugalma és konszolidációja is. Pasicsnak a kötelessége Isten, király és a nemzet előtt, hogy a párt megmentésével az ország megmentéséhez is hozzájáruljon. Ebben a törekvésben pedig a nemzet osztatlan bizalma fogja támogatni. Maga a gondviselés hátrította reá ezta fontos, sorsdöntő, de egyúttal könnyű feladatot is.

A NOVISZÁDI PARLAMENT ÜLÉSE

Csak a lump- és a kártya adóbevezetése teremtett élénkséget a teremben

A decemberi közgyűlési sorozat kezdete. — A polgármester jelentése — Uj városi luxus adók

Novisád város kibővített tanácsa tegnap délután kezdte meg december havi közgyűlés sorozatát. A délután fél ötkör megnyitott közgyűlés első pontjaként Leberz Nikola jegyző felolvasta a polgármester jelentését Novisád város közigazgatásának menetéről. Ez év január elseje óta a kibővített tanács 9 közgyűlést tartott, a szűkebb városi tanács pedig 155 tanácsülést. A rendőrség működéséről szóló jelentés szerint január 1-től a tegnapi napig 348 iparigazolványt, 92 iparendélyt, 1546 zeneengedélyt, 8410 járulatlevelet, 160 ideiglenes cselédigazolványt és 161 állandó cselédkönyvet adtak ki, halálos végű öngyilkosság 11, gyilkosság pedig 1 volt.

A Novisádon folyó építkezésekről a következő adatok számolnak be: kétemeletes palota három épült, egy emeletes szintén három, földszinti ház pedig 266. Ezenkívül 116 új kisebb udvari épületet emeltek, nyolcvankilencet átalakítottak; ezenkívül 5 gyártelepet, 4 barakot és 1 autogarázst építettek, egy emeletes házra pedig még egy emeletet építettek. Az új, illetve átalakított épületekben van: 681 szoba, 305 konyha, 220 mellékhelyiség, 77 irodahelyiség, 9 üzlethelyiség, 5 vendéglő, 18 raktár, 52 műhely, 116 kamra, 26 istálló, 17 pincei üzlethelyiség, 19 portal és egy kioszk.

A jelentést többek között közölte, hogy több tisztviselő a szűkebb városi tanács engedélyével eladta háztelkét, a közgyűlés ezt tudomásul vette, de egyúttal határozatot hozott hogy ezentul a be nem épített tisztviselő telkek eladásához nem elég a szűkebb városi tanács engedélye, hanem a közgyűlésé.

Popovics Jęfta dr. javaslatára a közgyűlés kiküldött egy bizottságot, amely a tisztviselő telkek kiosztását ellenőrzi.

A polgármesteri jelentésben felolvasták azt is, hogy a bizottsági tagok hány ülésen nem vettek részt. A leleplezés kissé kellemetlenül érintette a bizottsági tagokat és remélhető, hogy ezután szorgalmasabban járnak el az ülésekre.

A polgármester párisi utjának beszámolóját a következő közgyűlésre halsztották. Harmadik pontként felolvasták a belügyminiszter leiratát négy lemondott tanácsag utódjainak a kinevezéséről. Feltűnő volt, hogy a lemondott Varsányi András helyébe — az eddigi szokástól eltérően — nem magyart, hanem egy radikalist neveztek ki.

Grcsics Gruja lemondott a közigazgatási bizottságban viselt tagságáról, helyébe a közgyűlés dr. Aradszki Mitát választotta meg.

A közgyűlés ezután tudomásul vette a városi szabályrendelet egyes pontjainak megváltoztatását, amelyek a pénz értékcsökkenése következtében szükségessé váltak és egy koronát 10 dinárral lett egyenértékűvé. Hasonlóképpen tudomásul vette, hogy Novisád város belépett a vojvodinai városok szövetségébe.

A piaci helypénzek árnak felemelése azonban már nem ment egészen simán és a tanács javaslatát csak hosszabb vita után és némi módosításokkal fogadták el.

A legnagyobb vita az ugynevezett lumpadónál volt. Vujosevics Radován tiltakozott bevezetése ellen, dr. Ilics Branko pedig amellett volt, hogy csak éjfél után szedjék be. Végül elfogadták a közvetítő indítványt, hogy nyilvános helyiségekben (kivéve a bárakat) éjjel 11—12 óra között 1 dinárt 12 után pedig 3 dinárt kell fizetni személyenként. A bárokban éjfél előtt 5, éjféltán pedig 10 dinárt kell fizetni.

Elfogadták a kártyára, dominóra és billiárdra kivetett adót is. Eszerint minden játékosnak nyilvános helyiségekben két dinárt kell fizetni, aki új kártyát rendel 50 dinárt fizet, új dominoért pedig 25 dinárt. Olvasóköriklubban és kaszinóklubban a játékosoknak csak egy dinárt kell fizetniük.

A háztelkek értékelkedési adóján kívül még számos kevésbé fontos pontot tárgyaltak le és azután 9 órakor véget ért a közgyűlés.

A családirtó csendőrszázados két gyermeke meghalt

Budapestről jelentik: A fővárost még mindig izgalomban tartja Hajdu Gyula nyugalmazott csendőrszázados borzalmas családirtása.

A sajnálkozás és a részvét most már a még életben lévő súlyosan sebesült gyermekek felé fordult. Az orvosi tudomány azonban kevésnek bizonyult, mert a revolverlövéséktől súlyosan megsebesült három gyermek közül kettő tegnap a kórházi ágyon kiszendvedett. Az öttagú családból most már csak a 15 éves Kató van életben. A kisleányt Hüttl professzor a mai nap folyamán megoperálta. A műtét után a nagyhirű sebész kijelentette, hogy re-

mény van arra, hogy a szerencsétlen leány életben marad. Szemevilágát azonban elveszítte, mert a halántékán benyomuló revolvergolyó látóidegeit teljesen szétrombolta.

Ma délelőtt a főkapitányságon megjelent a családirtó százados két fivére Hajdu Pál ipariskolai tanár és Hajdu Lajos postafőnök és kijelentették, hogy bármelyikük készséggel kifizette volna a szóbanforgó tizenötmillió koronát. Hajdu Gyula azonban anyagi ügyekben sohasem fordult hozzájuk bizalommal és így sejtelmük sem volt fivérük kétségbeesztő helyzetéről.

A családirtás négy áldozatát szerdán délután temetik.

Hálaadó intentsztelelet tartottak Newyorkban a locarnoi szerződés emlékére

New-Yorkból jelentik: Négyezer ember szorongot azon az istentszteleten, amelyet a locarnói szerződés aláírásának emlékére tartottak. Az istentsztelelet ünnepség előzte meg, amelyen Manning püspök felolvasta Coolidge elnök levelét, amelyben azt írja, hogy minden olyan törekvést támogat, amely a nemzetközi

megbékélésre vezet. A püspök beszédében azt hangoztatta, hogy ha már Amerika nem vehetett aktív részt a locarnói egyezmény megalkotásában, most minden igyekezetével csatlakoznia kell a nemzetközi döntőbírótság megalakításának eszméje mellé.

Koch alakítja meg a német kormányt

Berlin, dec. 14. A birodalmi elnök ma délelőtt fogadta Koch demokrata politikus volt birodalmi minisztert, akivel a politikai helyzetéről és a kormányalakításról folytatott megbe-

szélést. A megbeszélés során azt a kérdést intézte Koch-hoz, hogy vállalja-e a kormányalakítást széleskörű koalíciós alapon. Koch késznek nyilatkozott a megbízás elvállalására.

KISEBBSÉGEK

A 70 éves Barabás Béla

Egész Románia magyarsága ott volt szívével szombaton Aradon, ahol Barabás Bélának, a romániai magyarság ősz vezérének hetvenedik születésnapját ünnepelték. Délőtt tíz órakor ünnepélyes Te Deum volt az aradi minoriták templomában, amelyen nemcsak a magyarság vezetői vettek részt, hanem a város román vezetői is. Utána Barabás Béla lakásán jelentek meg az üdvözlők. Levélben üdvözölték a Magyar Párt, Packa Agoston temesvári apostoli kormányzó, Ferenc József erdélyi unitárius püspök, az összes erdélyi magyar lapok, Erdély minden nevezetesebb politikusa, és az ősz vezér sok tisztelője. Este bankett volt Barabás tiszteletére, amelyen először Arad asszonyai üdvözölték a jubilánst, utánuk Zima Titusz Arad képviselője, Jakabffy Elemér dr., a Magyar Párt megbízásából, Justh János Arad megye, Maróth Sándor Nagyvárad magyarsága és Krenner Miklós az erdélyi bánági magyar sajtó nevében üdvözölték. Barabás Béla megható beszédben mondott köszönetet az ünnepelésért, amely — mondta — nem az ő személyének szól, hanem Erdély magyarsága önmagát ünnepli ezzel.

(—) Az erdélyi kisebbségek vezetői a román királynál. A román politikai élet teljesen a magánoktatási törvény körüli tárgyalás uralja. Hans Ottó Roth képviselő, a szászok parlamenti csoportjának elnöke az uralkodónál volt. Szó van Majláth gróf audienciájáról is. A pártvezéreket a királyi kihallgatás után Bratianu miniszterelnök fogadja, hogy a kívánságokról pontról pontra tájékoztat szerezzen.

A szászokkal való tárgyalást különben Duca külügyminiszter vezeti és hír szerint jelentős közeledés van az egyes pontok körül. A zsidóság tárgyalásairól befejezett tényként állítják, hogy Anghelescuval teljesen megegyeztek és a zsidó iskolákra vonatkozó pontot úgy módosítják, hogy ezen iskolák tanítási nyelve vagy román, vagy a zsidóság nemzeti nyelve, a néber és a jiddis. Ebbe az engedménybe valószínűleg azért ment bele Anghelescu, mert a gyermekek sem héberül, sem jiddisül nem tudnak, és így a román tanítási nyelv nem oktrojált, hanem önként választott lesz.

Az érettségi törvény paragrafusain a miniszter nem hajlandó változtatni.

(—) Választási ajándékként kisebbségi iskolákat ígérnek a román kormány kortesei. Bukarestből jelentik erdélyi lapoknak: A caliaramegyei szenátorválasztásra ugy a kormány, mint az egyesült ellenzéki pártok részéről széles mederben indultak meg a korteskedések. Az ellenzéki lapok erőszakoskodásokkal vádolják meg a hatósági közegeket és a liberális párt ügynökeit, akik minden eszközt felhasználnak arra, hogy az ellenzék agitációs tevékenységét megakadályozzák. A csendőrség megtiltotta a falusi parasztoknak, hogy fuvart teljesítsenek az ellenzéki párt emberei számára. A határ mentén a közismert ellenzéki ellenzéki pártiális embereket letartóztatták azzal az ürüggyel, hogy a bolgár komitácikkal összeköttetés tartanak fenn. A liberális kortesek a bolgár falvak lakosainak bolgár nyelvű iskolákat ígérnek, amelyeket a kormány fog felépíteni és amelyekben a román nyelvet nem is fogják tanítani.

HA A NŐ SZIVÉHEZ

akar férközni, csak a SOA-nál vegye Karácsonyi prezentjét.

REDUKÁLT ÁRAK!

ÁLTALÁNOS AZ ÜZLETI PANGÁS

Az embereknek már nincsen kultúrigényük, inkább esznek és isznak, de nem vásárolnak karácsonyra

Rosszul mennek a könyv és papírkereskedések, a villanyüzletek, a cipőüzletek sőt még a trafikok is — A rossz időjárás miatt elmaradnak a vidéki vevők — A novisadiak semmit sem vásárolnak

A „Délbácska“ legutóbbi számában megemlékeztünk a karácsonyi vásárról, a vásár szomorú kilátásairól és az általános üzleti pangásról. Tegnap azután végigjártuk a többi üzletet is, a könyvesboltokat, a papírkereskedéseket, a villanyfelszerési üzleteket, a cipőkereskedéseket és mindenütt ugyanabban a tenorban fogadtak bennünket mint a többi szakmában: nincs pénz, nincs üzlet. Nem jönnek a vevők, talán kötéssel sem lehetne őket az üzletbe vonszolni. A rossz időjárás és a hirtelen beállott havazás miatt pedig a vidéki vevők sem tudnak felrándulni Novisadra. A kereskedők tehát a legsötétebb reményekkel tekintenek a téli szezon elé és valljuk be őszintén, helyzetük egy cseppet sem kecsesítő.

A papírkereskedők panasza

Novisád legelőkelőbb papírüzletében Urbán Oszkár, az Urbán Ignác cég beltársa sópánkodik a kétségbeejtő pangás miatt.

— A karácsonyi vásár ugyszólván meg sem kezdődött, mert a legjobb akarat mellett sem lehet karácsonyi vásárnak nevezni azt az általános üzletelenséget, amely alatt az összes kereskedők sínylődnék. Az emberek csak apróságokat vásárolnak, egy-egy darab levélpapírost, rajzpapírt, iskolásfüzetet, radirgumit, ceruzát és megymást. Legjobban még a levélpapíros fogy, de abból is minimális mennyiségek. Annakidején olyan óriási volt a forgalmunk, hogy karácsony előestéjén már be kellett zárni az üzletet, mert az összes készletek elfogytak. Most pedig fordítva kellene csinálni, és az üzletet reggelig is nyitva hagyni, hogy a forgalmat megduplázzuk. A luxuscikkekben semmi sem fogy, pedig abból bőven állnak a leggyönyörűbb cikkek a vevő rendelkezésére.

Irószergarnitúrák, márványoszlopok, művészies asztalhehézek, olaj és akvarell festékek minden minőségben és a legjobb kivitelben kaphatók. Vannak például remek irogarnitúrák, valódi aranyozással, amelyek csak 200 dinárba kerülnek. Ugyanennek a cikknek tavaly még 400 dinár volt az ára. Ezekből eddig talán összesen 3 garnitúra kelt el. A töltőtoll jó cikk és meglehetősen fogy, már azért is mert praktikus, tehát nem luxuscikk. Töltőtollak már 75 dinártól felfelé kaphatók; a legdrágább a valódi amerikai Wattermann töltőtoll, 14 karátos aranytollal, amelynek 600 dinár az ára. A karácsonyi levelezőlapok annakidején óriási kelendőségnek örvendtek, ma már meg sem nézik a szebbnél-szebb művészlapokat. A vevők csak a legszükségesebb dolgokat vásárolják, olyan cikkeket, amit amugyis meg kellene venni s most ezzel kedveskednek a karácsonyi ünnepekre. Az emberek örülnek, ha legalább a legszükségesebb dolgokat tudják megvenni. Az árak legnagyobb részét Ausztriából, Németországból és Csehországból kapjuk, az árakat leszállítottuk, elsőrangú minőségű dolgokat tartunk és mégsem akarnak jönni a vevők. Most meg a havazás miatt sem tudnak feljönni a vidékiek. A helyzet kétségbeejtő s az általános pánztelenség sötét árnyékot vet a közelgő karácsonyi ünnepekre és a téli szezonra, amelytől

pedig a legjobbat reméltük.

Amikor kimentünk az üzletből, a kirakaton feltűnt egy óriási másfélméter hosszúságú Faber ceruza, két nyitható ajtóval és a belsejében számos rekesszel, amelyekben zöldszínű „Castell“ ceruzák vannak felhalmozva. A kirakat előtt óriási tömeg bámulja a szenzációs és egytuttal izléses reklámcsikket. Egy toprongyos proletár érdeklődve nézi a hatalmas fatömböt és így szól egyik szomszédjának:

— De jó volna befűteni vele, amugy sincs tüzelőm odahaza.

Annyira imponált szegénynek a ceruza-óriás, hogy rögvest hideg szobájára gondolt. A reklámnak azonban mindenesetre meg van a hatása, mert ha egyebet nem, de legalább Faber ceruzákat vásárolnak az emberek.

A könyvek sem fogynak

Ugyanilyen sivár a helyzet a könyvkereskedésekben is. Az ifjusági könyvek, amelyeket nagy áldozatok árán sikerült beszerezniük, egyáltalában nem fogynak. Még a „Mackónak“ sincs kelendősége, pedig valamikor nagyon népszerű volt ökegyelmessége. Ha már vesznek a szülők inkább hasznos könyvekkel lepik meg gyerekeiket, a beletrisztika és az ifjusági irodalom azonban ezuttal is csődöt mondott. Igaz, hogy méregdrágák a könyvek, de a teljes közönyt még a drágaság sem igazolja.

Villanyüzlet és trafik

Meglátogattuk a novisadi „Relais“ villanyfelszerelési üzletet is, ahol a karácsonyi ünnepekre rendszerint csillárokkal, állólámpákkal, villanyresókkal, vasalóval stb. szoktak kedveskedni a családapák a családmamáknak. Diamant Emil igazgató azonban nagyon sötétben látja a helyzetet:

— A karácsonyi ünnepek soha sem voltak olyan kétségbeejtők, mint a mostaniak. Bár a mi üzletünk nem kimondottan szezonüzlet, mégis meglep a közönség teljes apátija. Az emberek semmit sem vesznek. A közönyt csak annak tulajdonítom, hogy a bácskai emberek nincsen igényük. Inkább korcsmákban szeretnek ülni, jól táplálkozni és bőven inni, mintsem karácsonyi ajándékokat vásárolni. Karácsony tájban rendes körülmények között főzőedényeket, vasalókat és csillárokat szoktak vásárolni az emberek. De most ezek a cikkek sem mennek, bár nagy előkészületeket tettünk a közönség igényeinek kielégítésére. Pedig milyen praktikus ajándék például a villanyvasaló, amelyet legfinomabb kivitelben, erősen nikkelezve, már 200 dinárért lehet kapni. Állólámpák már 100 dinártól felfelé kaphatók. A karácsonyi üzlet a legcsekélyebb mértékben sem tapasztalható. A közönség már semmivel sem törődik. Rádiót sem vásárolnak, mert teljesen közönyösek a kultúrigényekkel szemben, pedig a legújabb „Tungsram“ gyártmányú rádiók kiváló minőségűek.

Végül egy pár trafikot is meglátogattunk, ahol szintén pang az üzlet. Itt már azért sem vásárolnak az emberek, mert nincs — „nisi“. Ha pedig az sincs, akkor semmi sem kell.

Óriási havazás az egész országban

A vonatok a hózivatatok miatt hatalmas késésekkel futottak be a novisádi állomásra

Az utóbbi napok fagyhulláma után tegnap reggelre óriási havazás indult meg az egész országban. A meteorológiai jelentések előre jelezték a havazást és a közbeeső olvadás csak átmeneti jellegű volt. Amikor azután tegnap reggelre megindult a havazás, mégis készületlenül találta a városi köztisztasági hivatalt. A hószakadatlanul esett s az a pár ember, aki a

városháza előtt kotorta a havat, nem tudott megbirkózni a sűrű hótömeggel. A villamos közlekedés már a kora reggeli órákban elakadt és csak nagy nehézségekkel lehetett a forgalmat fenntartani. Érdeklődtünk a villanytelep igazgatójánál a villamos közlekedés esetleges nehézségei miatt és a következő felvilágosításokat kaptuk:

— Amikor a havazás nagyobb mértékben megindult, azonnal üzembe helyeztük a hőkéket, amelyek a délelőtti folyamán a Futaki utcát és a Temerini utat teljesen megtisztították. A havazás tartama alatt a hőkéket állandóan üzemben tartjuk és remélhető, hogy a közlekedést a többi útvonalon is zavartalanul lebonyolíthatjuk. Ha a havazás továbbra is tartana, ebben az esetben természetesen nem vállalhatjuk a felelősséget az üzem tökéletes lebonyolításáért, ellenben mindenesetre azon leszünk, hogy fennakadás ne álljon be.

A város a délután folyamán hatvan pályamunkást akvirált a hó eltakarításához, de a munka az állandó havazásra való tekintettel csak lassan halad előre. Amíg az utcákat kitisztítják, a hó ujonnan vastag réteggel takarja be a már kitisztított utat.

A legkétségbeejtőbb a helyzet a Darányi telepen, ahol az ottani lakosság valósággal el van zárva a világtól. A hó betemette az amúgy is járhatatlan utakat, a villamos pedig csak a fűrdőig közlekedett, a telepen lakó tisztviselők tehát valóságos hólavínakon keresztül voltak kénytelenek utat törni maguknak, míg haza jutottak. Olyan a Darányi telep mint az északi sark, s ha Amundsen véletlenül oda tévedne, otthonosan érezné magát. Eppen csak az esz-kimók hiányzanak, hogy teljes legyen a családás.

A vonatok a nagy havazás következtében részben elakadtak, részben pedig óriási késéssel érkeztek a noviszádi állomásra. A déli órákban ugyan még nem okozott nagyobb forgalmi zavart, mert a beográdi és szuboticei vonatok csak kisebb késésekkel futottak be, ellenben délután már minden vonat késett. A vasuti pályák megtisztításán nagyszámú munkásság dolgozik, a mozdonyok elé pedig hőkéket alkalmaztak, amelyek serényen takarítják a hódmegeket a pályatestről.

Magyarországon tegnap nem havazott. A budapesti meteorológia intézet a következőket jelenti:

A tegnapi nap folyamán a hőmérséklet néhány fokkal emelkedett. Legmelegebb volt az időjárás Budapesten, ahol plusz öt fokot mutatott a hőmérő. Az éjjeli hőminimum minusz öt fok volt. Havazás csak elvétve fordult elő. További csekély hőemelkedés várható sok helyütt csapadékkal. A Duna jege az elmúlt éj folyamán, Dunaföldvár és Dunapentele között megállt.

Sziriában minden csendes

London, december 14. Beirutból jelentik a Reuter irodának: Jovenel az új szíriai francia főbiztos kijelentette, hogy egész Szíriában nyugalom uralkodik, leszámítva Damaszkusát és körületét, ahol egy törpe kisebbség Franciaország ellen háborút visel. Amikor Aleppóban megjelent, ott nagy tüntetés volt, Aleppo és és Damaszkus különválasztása érdekében. Jovenel beszéde után egy bandavezér, aki Damaszkus Psangel negyedében székel, az egyik ottani laphoz levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy negyven emberének megparancsolta, hogy üssék le Jovenel fejét. Ez a válasz Szíria részéről, Jovenel beszédére.

Viharos gyűlést tartottak

a magyarországi munkanélküliek

Budapest, dec. 14. A munkanélküliek ma délelőtti nagygyűlést hívtak egybe a vasas munkásokkal. A rendőrség tegnap délelőtti értesítette a gyűlés vezetőségét, hogy az engedélyt megadja. A gyűlés megkezdése előtt a jelenlévők egyrésze Vági Istvánt kezdte eljenezni, amiből nyilvánvalóvá vált, hogy Vági hívei is jelentékeny számban vesznek részt a gyűlésen. Vágiék röplapokat is osztottak szét, amelyet a rendőrség elkobozott. A gyűlés elnökének megnyitó beszédét viharos közbeszólásokkal fogadták: — Nem gyűlés kell nekünk, gyerünk az utcára! — kiáltották. A hangulat végül nagynehezen lecsillapult. Láng Benő szakszervezeti tanács tag volt az első előadó, aki ismertette a szakszervezetek akcióját a munkanélküliség ellen. Beszéde alatt a Vági-pártiak és a szociáldemokraták között éles

összetűzés támadt, csak nagynehezen lehetett a rendet helyreállítani. Az előadó kijelentette, hogy a kormánytól követelik a munkanélküli-

ség elleni biztosítást. Kitajka Lajos volt a következő szónok. Az ő beszédét is állandóan zavarták éles közbeszólások.

A balkáni zseni eljött, hogy meghódítsa Európát

Felhívás az Eiffel-toronyból a beteg Európához — Egy új irány, amelynek zenithizmus a neve Beszélgetés az új eszme egyik vezérével

Párisból jelentik: Nem tréfa ez kérem szépen, hanem halálosan komoly dolog. Nézze, testvérem, hiszen maguk magyarok is, majd velünk egy frontba fognak kerülni.

Igy mondja Brankó Poljanszky, zenithista költő, a zenithizmus második számú vezére, aki Belgrádból most ide jött Párisba, hogy a cinikus Európát meghódítsa és a „balkáni zseni” szupremációját, amely Európa művészi, később gazdasági strukturájának atalakítására van hivatva, „borzalmas” agóniájából feikeltse és újra teremtesse.

Röviden ez lenne annak a mozgalomnak a célja, amelyet Ljubomir Micics és Brankó Poljanszky teremtettek meg és zenithizmusnak neveztek el. A világosság és teljes érthetőség kedvéért, hogy olvassunk, mielőtt még a „balkáni zseni” ténykedésével megismerkednénk, tisztában kell hogy legyen ennek a dolognak a történeti-fejlesztésével.

Tehát ott kezdődik, hogy a háború után, amikor mindenki a tönkretett Európa megmentésén fáradozott, amikor mindenki valami biztosan ható elméletet állított fel a végső katasztrófa megakadályozására, amikor írók, művészek egy nagy testvéri ölelésre nyújtották ki karjukat és a különböző izmusok az emberében megtisztult „Emberhez” — „Testvérhez” beszéltek, az észéki főgimnázium egyik tanára, Ljubomir Micics, szintén megcsinálta a maga elméletét. Hogy ez mi volt, hát nem egyéb, mint a tanár úrnak az a furcsa és gimnázium tantermebe be nem illeszhető elmélete, hogy Európa nyugati népei betöltötték történelmi hivatásukat, művészeti, gazdasági téren többet nem tudnak alkotni, az új alkotás, teremtés tüze ott ég a Balkánon, a primitív balkáni parasztságban, a nyugateurópai kultúrától még meg nem fertőzött kis népekben. Ljubomir Micics eszméjének terjesztésére lapot indított, amelynek Zenith lett a címe. Eszmei mozgalmát, amelyet diákjai között igyekezett legelőször népszerűsíteni, Zenithizmusnak nevezte el.

Ljubo Micics nem bizonyult csak teoretikusnak. Eszméjének megvalósítását mindjárt meg is kezdte olyan formában, hogy hadat üzent mindenkinek, legelőszörban pedig a nyugati kultúra minden megnyilatkozásának, amely szerinte beteg agyvelők szüleménye és lapjában megteremtette a zenithizmus költészetét, festészetét, filozófiáját. Feljebbvalói, akik a tanár furcsa tanítását nem tudták megérteni, érdeklődni kezdtek a zenithista költő iránt és érdeklődésüknek Ljubomir Micics elbocsátása lett a következménye.

Igy került a balkáni zseni Zágrábba, ahol, amint próklamációjában mondja, minden nyugateurópai, minden szerb vagy horvát polgár megrémítésére tovább csinálta a zenithet, amely tényleg megrémítette az embereket. Már hogyan rémítette volna, amikor a zenithista költő számára, mert Ljubomir Micics a „szent művészet” utjain akarja Európát megváltani, adott kis káthédában ilyeneket mond.

„Az Avalárról átköpní a Himalájára, Európa minden kulturája pofaszakállas professzoraival, akadémikusaival. — 98 fokos szesz és a gyógyíthatatlan betegek nagy kórháza. Fel kell robbantani ezt a nagy kórházat és betegekbe a Balkán egészséges vérét átömleszteni. Balkáni zseni, aki én vagy te vagy, fiatal testvérem, indulj.”

Ez egy zenithista köllemény, mondja azután Ljubomir Micics.

Ljubomir Micicsnek hamar tábora támadt, de ez a tábor mindössze egy emberből állott. A tábor névszerint Brankó Poljanszky volt, akit Ljubomir Micics, miután a zenithista két katedrát jól megtanulta és miután ő is hadat üzent Nyugateurópának, zenithista költővé avatta.

Most már aztán ketten harcoltak a 98 fokos szesz, Európa ellen.

Nekem a szerencsés véletlen folytán 922-ben Zagrebban volt találkozásom Ljubomir Micicsékkal. Egy kirakatban megláttam a „Zenith” egyik példányát, megvásároltam és megismertem belőle azt a nagy veszedelmet, amely Ljubomir Micics és Poljanszky részéről fenyegeti Nyugateurópát. Kiváncsi voltam erre a két nem mindennapi emberre, tehát elmentem a „Zenith” szerkesztőségébe, ahol pijamában találtam a két balkáni zsenit.

A zenithista mozgalom óta öt esztendő telt el. Annak idején emlékszem rá, Ljubomir Micics öt esztendőre ítélte Európát. Már tudniillik olyan képen, hogy a balkáni zseni öt év alatt le fogja győzni a betegek nagy kórházat. Hogy a balkáni zseni, a pásztor vagy az észéki tanár, akinek semmi köze a latin népekhez, egy egész új világot fog teremteni. Ljubomir Micicsék öt év alatt tényleg csináltak valamit, előbb az országot, Jugoszláviát járták, ahol több városban sikerült nekik „helyi zenithista” csoportokat alakítani. Azután Brankó Poljanszky Bécsben és Berlinben tartott előadásokat a zenithizmusról, amint mondja, kapcsolatot keresve azokkal, akik a beteg Nyugateurópának ellenségei.

Ljubomir Micics jóslata azonban még sem vált be, a balkáni zseni még sem győzte le Európát. De Ljubomir Micics következetes ember, harcat nem adja fel egykönnyen, most öt év után Brankó Poljanszkyt, akinek haja, amint a balkáni zsenihez illik, a vállát veri, elküldte Párisba.

— Mit csinál itt, kérdeztem tőle, amikor a Rotonde kávéházban, a napokban találkoztam vele.

— Ljubomir Micics küldött, hogy innen hódítsuk meg Európát.

— Hogyan, milyen módon.

— Kész tervvel jöttem. Az Eiffel toronyból rádió próklamációt intéztünk mindazokhoz, akik a balkáni zseni zászlóját még nem ismerik, hogy csatlakozzanak. Még egy lökés és Nyugateurópa halott, történelmi hivatását átveszi a balkáni zseni.

Nem volt bátorságom Brankó Poljanszkyt faggatni. — Nem akartam, hogy nagy tervébe teljesen beavasson. — Mindenesetre kedves, hogy nekünk magyaroknak megkegyelmeznék és frontjukba fogadnak. Annyit azonban kénytelen voltam megjegyezni, hogy a „balkáni zsenit”, — még ebben a furcsa, minden különlegességét honoráló nagy embererdőben, sem fogadják megértéssel. Azt hiszem azonban, hogy a „megváltóknak” mindég ez volt a sora, amit Brankó Poljanszky is tud, de épen, mert „megváltó” hát nem törődik vele.

BÁCSMEGYEI

FÖLDBIROKOSOK FIGYELMÉBE!

Jelzalog kölcsönöket

kedvező visszafizetési és kamatfeltételek mellett folyósít a

KERESKEDELMI és IPARBANK
R. T. NOVISADON

A kölcsönkérőknek telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtokívet kell betérjeszteniük a kölcsönigénylés alkalmából. 2131-1-10

Tüzifa, kőszén, kősz legolcsóbb,
legjobb
LIGNUM BRACA POPOVIĆ cégénél, Jermenski drum.
Telefon 585.

HIREK

Mitől lehet megbolondulni?

Szegény barátom adóalany volt. Már amikor a viágra jött, ezzel a testi hibával született. És amilyen szomorú volt az élete, olyan tragikus a vége. Elmondom, hogyan történt az eset. Egy szép napon adóvallomási ívet hozott a fiánc. „Tessék ezt kitölteni” mondotta és elment. Barátom, aki vagyon és jövedelmi adót fizet, átvette az ívet és nézte. Nézte és forgatta, forgatta és nézte. Volt is mit rajta forgatni a teremburáját! Nyolc teljes íven aprón nyomtatott szöveg. Kérdések, számok, pontocskák, rubrikák, csillagok, megjegyzések, summák, összeadás, szorzás, levonás, osztás, kérdés, felelet, dinár és para. „Már most mit csináljak ezzel?” — gondolta magában. Ha én nekem mindezt ki kell tölteni, akkor megbolondulok. — Hohó, nem úgy van — mondták a fiáncok, ha ezt nem fogja kitölteni, akkor vége van barátom!

És a barátom leült. Legelőször a kérdéseket nézegette. A fiáncia ugyanis a következőkre kíváncsi: Név, foglalkozás, lakhely, feleségének neve, gyermekének neve, nagypapájának, testvérének, hugának, nővérének, egyéb rokonainak a neve. A rokoni kötelekek emi gyeni felfelé és lefelé haladó ágazatainak ismertetése után következnek a diszkrét kérdések: Van-e vagyona? Ha van, hol van? Mely városban, mely községben, mely országban, mely kerületben, mely faluban, mely vidéken, délen, északon, keleten vagy nyugaton? Ha nincs, miért nincs? És ha nincs miért van? Bérli-e vagy nem bérli? Ki bérlő a földet? Öregapja-e vagy öreganyja? Van-e erdőbirtoka és hány darab fa van az erdőben és hány darab ág van a fán és hány darab levél az ágon? Van-e üzlete és lakása? Ha van üzlete, hány helyiségből áll? Van-e a szobákban asztal, szék, kredenc, paradicsomüveg és stróczak? Ha van stróczak, meg van-e adóztatva a szalma? És ha nincs, miért nincs? Fizet-e kamatot a vagyonára és ha fizet, kinek, mikor, hol, mikortól, meddig, imígyen, pediglen, hétfőn vagy szombaton fizeti? Szokott-e imádkozni és hol? Van-e egyéb vagyona a stróczakon kívül? Van-e adóssága? Mennyi és kinek? Ha van adóssága, miért nem valotta be? Meg van-e adóztatva az adóssága? Felvett-e már kölcsönt valakinél, mennyit, mikor és miért? Ha több az adóssága, mint a jövedelme, mennyi a tiszta keresete? Ha pedig nincs keresete, miért van adóssága és meg lett-e már adóztatva az a kereset, ami nincs? Ha nem, miért nem? Tudja-e mi a szecifikáció? Van-e földje? Hány hold a földje?

Van-e háza? Hol? Mikor és kitől vette? Miért vette? Van-e életjáradéka? Ha nincs, miért nincs? Mikor akar meghalni? Megrendelte-e már a koporsóját és megadóztatta-e? Fizetett-e luxusadót? Mikor? Év, hó, nap, óra, perc, másodperc! Ha nem fizetett, mikor fogja fizetni? Másodperc, perc, óra, nap, hó, év! Tudja-e most már mennyi adót kell bevallania?

Szegény barátom szeméi előtt megfordult a világ. Teljes három hónapig böngészte a kérdéseket, a rubrikákat, szorzott, összeadott, osztott, kivont, levont, bevont, gyöközött, vont, analízált, spekulált, kísérletezett, beiratkozott az egyetemre, megtanulta a metafizikát, letette az összes doktorátusokat, kinevezték egyetemi professornak és mire kész lett a munkával — megbolondult.

K. A.

1925. December 15. Kedd

Római katolikus: *Iren*. Protestáns: *Iren*. Gör.-keleti: *Uros c. Iván*. A nap kel reggel 7 óra 40 perckor, nyugszik 4 óra 9 perckor. A hold kei 6 óra 46 perckor, nyugszik 4 óra 18 perckor. Nemzeti Színház: Begovics Milan 25 éves irodalmi működésének megünneplése. Apolló mozi: Orlak úr kezei.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunk északkeleti részeiben a hózivatarok tovább is fognak tartani, délen eső lesz, nyugaton pedig beáll a hideg hullám. A szelek erősödni fognak, általános felhőzettel, csak nyugaton némi derüléssel. Délen esni fog melegebb hőmérséklet mellett, északkeleten havazás lesz mérsékelt hideggel, nyugaton pedig a havazás megszűnik, de az éjszakák hidegek lesznek. A tenger melléken a hőmérséklet 0 fok lesz, az ország belsőjében körülbelül 7 fok a fagypontra alatti.

*

— **December 17-én, a király születésnapján zárva lesznek az üzletek.** A novisadi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedőket és iparosokat, hogy csütörtökön, december 17-én, a király születésnapján, üzleteiket egész nap tartásukra zárva.

— **Hranilovics emlékünnepe.** A Matica Srpska és a Jugoszláv Újságírók Egyesületének novisadi szekciója pénteken, december hó 18-án délután 5 órakor a Matica Srpska helyiségeiben ünnepi akadémiát rendeznek Hranilovics Jován, a szekció volt elnökének és a Matica volt irodalmi tagjának emlékére. Az akadémiát Vrhovac R., a Matica Srpska elnöke fogja megnyitni, Malin Ferenc pedig ünnepi előadást fog tartatani.

— **A magyar miniszterelnök Budapesten.** Budapestre jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök, aki szombaton érkezett Budapestre, vasárnap délelőtt kiutazott Gödöllőre, ahol részletesen beszámolt a kormányzónak genfi utjáról. A beszámoló után résztvett a gödöllői vadászatban. Klébelsberg Kunó kultuszminiszter hétfőn délelőtt érkezik vissza Budapestre.

APOLLÓ december 15-én
Még csak ma:

ORLAC KEZEI

Főszerepben: CONRAD VEIDT.

— **Megválasztották az új perzsa királyt.** Teheránból jelentik: Az alkotmányozó gyűlés elfogadta az alkotmány módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyben Riza kán Pahlawit perzsa királyné jelenti ki.

— **Az esperantisták műsoros táncestélye.** A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikán Bár” helyiségében. A műsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól” felv. vigjáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi, Paula (leánya) Balaton Irénke. Péter (Paula nőlegénye) Szikcsák Lacika. Nielsen (kereskedő) Klipel János.

— **A kátyi férdfalárda,** mely egy évi kényszerzünet után újra felvette működése fonalát Hoffmann Ferenc karmester vezetésével egy a karácsony másodnapján megrendezett minden tekintetben érdekesnek ígérkező műkedvelői előadással összekötött hangverseny előkészítésén szorgoskodik. A karácsonyi mulatság iránt, melynek részletes műsorát annak idején hozni fogjuk, már most is óriási az érdeklődés a község lakossága körében.

— **Javul Blaha Lujza állapota.** Budapestre jelentik: Blaha Lujza állapotában az utóbbi hetekben állandó és tartósan mutatózó javulás állott be. Naponként 2—3 órát már rendszeresen ágyon kívül tölt a nagy művésznő.

— **Vérbosszu Olaszországban.** Rómából jelentik: Nemrégiben mentették fel a római esküdtek, jogos önvédelem címén a travesterei fascista csoportnak Urbani meggyilkolásával vádolott tagjait. A meggyilkolt édesapja a tanuvalomások alatt rendkívül izgatottan viselkedett, különösen Bianconi bártulajdonos kihallgatásakor, akinek vallomása nagymértékben hozzájárult a felmentő ítélethez. Tegnap az öreg Urbani megjelent Bianconi barátságában és ezekkel

a szavakkal: Megölted a fiamat, most meg bosszulom magam — több revolver lövéssel megölte Bianconit. A gyilkosság után Urbani ellenkezés nélkül tűrte, hogy elfogják. Nagyfokú izgatottsága miatt, ezideig, kihallgatni nem lehetett.

— **Abd el Krim béketárgyalások kezd.** Párisból jelentik: A Petit Parisien írja Goban Cumming december 8-án átadta a rabai kormányzónak Abd el Krim jegyzékét, amellyel őt megbízottjának ismeri el. Együtt felsorolta azoknak a feltételeknek által elkészített összeállítását, amelyekkel Abd el Krim hajlandó tárgyalásba bocsátkozni. Megbizták, hogy nyilatkozatait ismételve meg a spanyol hatóságok előtt. A francia külügyi hivatal eddig még nem kapott adatokat a nyilatkozatról.

— **Nemes táncintézetében minden vasárnap 5-től fél 8-ig és csütörtökön 8-tól fél 11-ig össztánc haladóknak.** Az új tánckurzus december 15-ig kedd este 9 óráig lehet jelentkezni. 2526-2

— **Kéménytűz.** Tegnap délután a Petró Zrinjskog ucca 8. szám alatti házban, amely zsidó hitközség tulajdona, meggyulladt a kéményben felgyülemlt korom. A városi tűzoltóság rövidesen eloltotta a tüzet. Kár nincs.

— **Ifjúsági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levelezési papírok, levelezőlap és bélyegalbumok jutányos árban kaphatók** Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).

— **Tizenhatosor szökött meg őrei elől.** A novisadi rendőrség a múlt év őszén letartóztatta Csélics Husszein 22 éves bosnyákot akit többrendbeli lopásért egy évi börtönre ítélt a novisadi törvényszék. Csélics most töltötte büntetését és ezért az ügyészség átszállította a rendőrségre, ahol erős őrizet alá vették, mely a múlt évben kihallgatása alkalmával rátámadt Malencsics Rodolyub rendőrfogalmazóra és fojtogatni kezdte. Csélicset tegnap Tuzlár szállították, mivel az ottani törvényszék is körözött. A rendőrség erős őrizetel adott Csélics mellett mert ez fiatal kora ellenére is már tizenhatosor szökött meg őrei elől.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **Caron, Le Narcisse Noir** dekánként a Soánál.

— **Megölte a szesz.** Szombaton jelentették a rendőrségnek, hogy a Jug Bogdá ucca 17. számú házban levő lakásán eszméletlenül fekszik Ivacsevics Antal 36 éves oroszenekült a Jovanovics Bogdanov nyomda munkása. A rendőrség részéről azonnal kiküldték dr. Cseremov György városi tisztiorvost, aki alkohol mérgezést állapított meg. Ivacsevics azonnal kiszállították a kórházba, ahol vasárnapra virradó éjjel meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb Keiler fatelepen, Strand ut. Telefon 417.

— **Hirtelen halál.** Popovics Gyura, a Zasztava alkalmazottja vasárnap este rosszul lett és néhány pillanat múlva meghalt.

— **Halálozás.** Vasárnap délelőtt huny el id. Schubert Rezső tekintélyes novisadi serféskereskedő. Temetése tegnap délelőtt volt.

— **Tévedésből mérget ivott.** Till József petrovaradini péksegéd tegnap munka közben kiment a pékműhelyből a folyosóra és egy ott talált bögrébe vizet öntött és azt inni kezdte. Alig ivott azonban egy-két kortyot, már kezdte a víz torkát és gyomrát. Rögtön gondolta, hogy a bögrében marolug volt és azért tejet kért gazdasszonyától. Ez adott is tejet, de ugyanabból a bögréből, amelyből vizet ivott és amelyben marolug volt, úgy hogy tejet helyett ismét marolugot ivott. Till Józsefnek még volt annyi ereje, hogy átvánszorogjon Novisadra és közkórházba ment, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb poros szalon köszén és gázkoks házhoz szállítva legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DÉLBÁCSKA”-ra

— **Halálos repülőkatasztrófa Dalmáciában.** Castelnuovóból jelentik: Halálos kimeneteli repülőszerecséltenség történt szombaton délután Castelnuovo-Ercegnovi közelében: egy hidroplán a tengerbe zuhant és a benne tartózkodó pilóták a hullámokba letek halálukat.

A zelenikai katonai repülőállomás egyik hidroplánja Grvardián Frányo, Zsupánovics József őrmesterekkel és Petrik Gyula szakaszvezetővel, a tenger felett gyakorlatozott. Amikor a gép Gyenovica felett lebegett, hirtelen erős szelroham keletkezett, amely a hidroplánt kiszorta a nyílt tengerre. Itt oly borzalmas szélvihar dühöngött, hogy a gép nem tudott ellentálni, felborult és a tengerbe zuhant. A katasztrófáról még szombaton délután tudomást szereztek a repülőállomáson, nyomban a lezuhant gép keresésére indultak, amelyet vasárnap sikerült is kihalászni a tengerből. A hidroplán kiemelése alkalmával Grvardián őrmester holttestét, a gép dróthuzalai közé szorulva megtalálták. Később, Gyenovica közelében, a tengerparton ráakadtak Petrik szakaszvezető összezuzott holttestére is. Petrik valószínűleg még mielőtt a tenger fölé kerültek volna, kizuhant a gépből és a száraz földre esett. Zsupánovics holttestét nem találták meg. A katasztrófa két áldozatát nagy katonai pompával temették el Ercegnoviban.

— **Angol tudósok Németország mellett.** Londonból jelentik: Az angol tudósok, lelkészek, művészek, politikusok értekezletet tartottak, amelyen egy kiáltványt fogadtak el, amelyen azt íktetik, hogy vagy módosítsák a békeszerződést, amely Németországot bűnösnek mondja ki a háború előidézésében, vagy pedig mondják ki az alá ró hatalmak, hogy ezt a határozatot tárgyalatlannak tekintik.

— **A beltéri kath. kör f. hó 19-én,** szombaton este fél 9 órai kezdettel, saját helyiségében (Templomudvar 2. sz.) *jótekonycélu* műsoros estélyt rendez. *Belépődíj személyenként 15 dinár.* A tiszta jövedelem szegénysorsu gyermekek felruházására lesz fordítva, miért is tisztelettel feikérjük t. tagtársainkat, hogy az estélyen minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek, hogy az igen sok segélyre szoruló gyermek közül a szeretet ünnepére minél több gyermeket láthassunk el a szigorú tél idején ruhaneművel. Tisztelettel az *elnökség.*

— **Meg akarta ölni nagybátyját.** A noviszádi rendőrség tegnap este letartóztatta Csursics Milán noviszádi földmivest, aki temerini uti házában a vele együtt élő nagybátyját Csursics Mitát egy összeszóalkozás alkalmával késsel megszúrta és súlyosan megsebesítette. Csursics a rendőrségen kijelentette, hogy nagybátyja már több esztendeje él az ő házában, de annyira összeférhetetlen természetű, hogy napirenden voltak a civakodások. Tegnap is összekülönbözött vele és egy konyhakéssel megszúrta. Csursics Mitát a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a szúrás a tüdejét megsértette. A rendőrség őrizetbe helyezte a késelő földmivest és ma gyilkosság kísérlete miatt átadja az ügyészségnek.

— **Görögország fizet.** Genfből jelentik: Görögország lemondott arról, hogy a Bulgáriának fizetendő harminc millió lévanyi értékben lévő megállapítást a hágai bíróság előtt esetleg megtámadja, és minden további tartózkodás nélkül aláveti magát a népszövetségi tanács döntésének.

— **Beniczky karácsonyra kiszabadul.** Budapestről telefonálják: A Hétfői Napló úgy értesül, hogy Beniczky Ödön volt belügyminiszter, akit 20 hónapi fogházra ítél a Kuria kormányzósértésért, karácsonyra kegyelmet kap és kiszabadul a börtönből. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

Olvassa a Délbácskát!

Vasárnapi eredmények

Beograd

A szibériai hideg után hirtelen márciusi olvadásra átváltozott időjárás miatt a vasárnapra kitűzött bajnoki mérkőzéseket nem lehetett megtartani.

Vasárnapra két elsőosztályú bajnoki mérkőzés volt kisorsolva. A Jugoszláviának a Jedinstvo és a BSK-nak a Szokol ellen kellett volna játszania. A pályák talaja a hirtelen megindult olvadásban életveszélyessé vált, úgy, hogy a mérkőzéseket későbbi időre kellett elhalasztani.

Mint hogy a jövő vasárnapra a novemberben elhalasztott Jugoszlávia-BSK derbinek kell lejátszódnia, a máriól elmaradt mérkőzések valószínűleg tavaszra halasztódnak.

Zagreb

A rossz időjárás miatt az összes mérkőzések elmaradtak.

Lüttich

Az osztrák válogatott csapat 4:3 (3:1) arányban legyőzte a belga válogatottat.

Budapest

Dr. Posta Sándor legyőzte Ossiert, Machautné Tary Gizellát

Nagy meglepetések a futballbajnokságban

A Vigadó nagytermében óriási közönség előtt tartották azt a vívóakadémiát, amelynek szencziója dr. Posta Sándor vívóbajnok, párisi egyetlen legyőzőjével való mérkőzése volt. Ossier dán bajnok méltó ellenfélnek bizonyult, azonban Posta dr. rendkívüli szívósságával és nagy tudásával nem volt képes megbirkózni. A verseny izgalmas és pompás küzdelem után 12:8 arányban dr. Posta Sándor győzelmével végződött.

A másik dán vendég Machautné, aki a női törvívásban a világ legjobbjai közé tartozik 10:7 arányban legyőzte Tary Gizella magyar bajnoknőt, aki a párisi olimpiának az ötödik helyezette volt.

Az elsőosztályú bajnokság vasárnapi mérkőzése hihetetlenül hangzó szenzációs eredményeket produkáltak. A két autseider csapat leckéztette meg váratlanul a bajnokság legjóságosabb aspiránsait köztük az MTK-t, amely ezzel a vereséggel minden kilátását elvesztette az őszi szezonban az első helyezésre. A reorganizált VAC csapata eldöntetlen eredményt ért el a vezető NSC-vel, amely siker szintén respektabilisnek tekinthető. A vasárnapi mérkőzésekről egyébként alábbi tudósításaink számolnak be:

FTC—33FC 2:0 (1:0) Erős iramu kemény mérkőzés, amely gyakran csapott át durvaságba. Az FTC határozottan megérdemelte a győzelmet. A vezető gólt az első félidő 24. percében Pataki csodás egyéni akciója eredményezi. A második félidő főlényét a 29. percben Mácsay nehéz körülmények között elért újabb góljá fejezi ki. A durva mérkőzésen sajnálatos szerecséltenség is történt. Már a 3. percben Patakival való összecsapása alkalmával Oláh lábszárcapását törte és a kórházba szállították. A további durvaság megakadályozására a bíró később Ujvárit kiállítja.

III. ker. TVE—KAC 3:2 (2:1) A III. ker. tartalékosan is megérdemeitlen győz Horváth

(2) és Kenyeres góljaival, a KAC góllövői pedig Szabó és Gulyás.

BEAC—Törekvés 2:1 (1:1) Az első félidő szép küzdelme után a játék teljesen ellaposodik. A győztes csapat mindkét gólját Noszien lövi, míg a Törekvés góllövője Szántó.

UTE—Vasas 5:1 (3:0) A szenzációs formában levő UTE kitűnő csatárjáték után realisan győz nagy gólaránnyal. Schaller ezúttal is rendkívül hasznosnak bizonyult. A gólokat Priboj (2), Schaller (2) Szidou (1), valamint Takács lövik.

VAC—NSC 1:1 (1:1) A VAC mai kitűnő játékával teljesen rehabilitálta mult heti kudarcos szereplését. Határtalanul lelkes játéka után az eredmény nemcsak realis, de a VAC három gólos győzelmet is megérdemelt volna. Különösen védelme játszott önfeláldozóan. A vezető gólt Köves révén szerzi meg a VAC, melyet az NSC Rémay II. 25 méteres lövésével Fiscner elnézéséből egyenlít. A második félidőben a VAC nagy balszerencsével küzd és állandó főlény ellenére sem tud eredményt elérni.

ETC—MTK 1:0 (0:0) Az MTK állandó főlénye ellenére is letört csapat benyomását keltette, míg az ETC lelkes és okos játékával ügyesen használta ki gólszerzésre kínálkozó alkalmat. A Kléber nélküli kiálló MTK-ból csupán Rebró és Molnár tűntek ki. Az erzsébetiek győztes gólját a második félidő közepén Blau II. 25 méteres szabadrugásából Ember fejeli. Kornerarány 10:0 az MTK javára.

Bécs

Slovan—Hakoah 3:1 (1:0) bajnoki — Rudolfshügel—Hertha 0:0 bajnoki — Admira—Floridsdorf 6:2 — Wacker—Simmering 7:0 — Rapid—Neubau 16:0 — WAC—Criketter 3:2.

A kommunista plakátterjesztőt

14 havi fogházra ítélték

A novisádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap vonta felelősségre Molnár Márk 21 éves mohácsi születésű asztalos, aki ez év februárjában, közvetlenül a választások előtt a beogradi kommunista párt központi szervezetének és a moszkvai propaganda komité megbízásából kommunista röpiratokat és felhívásokat hozott az országba. Amikor Novisadra érkezett, a rendőrség letartóztatta. Megmotozásakor a rendőrség több röpiratot és egy felhívást kobozott el, amely a „Jugoszláv munkássághoz” volt intézve s amelyben a munkás és paraszt-tömegek nyílt lázadásra szólítottak fel a mai rezsim és a burzsoázia ellen. A vádlott beismerie, hogy valóban kapott megbízást bizonyos röpiratok terjesztésére, de nem volt tudomása a röpiratok tartalmáról másnemű megbízást pedig egyáltalában nem kapott. A vizsgálat folyamán azonban megállapítást nyert, hogy Molnár mindenről a legpontosabban volt informálva és hogy nem csak a beogradi és a moszkvai kommunista szervezetekkel, hanem a novisádi kommunista párttal is állott összeköttetésben, nevezetesen Crvensics Nikolával

APOLLO
decz. 16-17-én

ERŐ és SZÉPSÉG

A legszebb kulturális film, mely eddig készült!

és Mitics Lyubomirral, aki ezidőszent szökésben van.

A törvényszék a bizonyítékok alapján 14 havi fogházra ítélte a vádlottat, amelybe a 10 hónapi vizsgálati fogságot beszámította. Molnár fellebbezett az ítélet ellen, ugyancsak az ügyész is a tulenyhe kvalifikáció miatt.

§. Aki nullás listre pályázik. A novisadi törvényszék büntetőtanácsa tegnap 4 havi fogházra ítélte Csorics Avda 26 éves, mosori születésű péksegédet, aki 1922-ben munkaadója, Zsivkovic Sztanimir novisadi pékmester üzletéből nullás listet lopott és az árut Skak Rozáliának adta el. Az elítélt megnyugodott az ítéletben.

§. Biciklitolvaj. A novisadi törvényszék fogházába szállították Csavics István 24 éves novisadi mechanikust, aki annak idején Beogradban egy barátjától egy kerékpárt kapott kölcsön s a kerékpárt Novisadon 500 dinárért eladta.

§. Életveszélyes fenyegetés. A novisadi rendőrség november 24-én letartóztatta Gombár Ferenc novisadi lakost, aki Malesev Gyóka városi rendőrrel összeküldömbözött és megfenyegette, hogy leszurja. A törvényszék váditanácsa tegnap a főtárgyalásig szabadlábra helyezte Gombárt, mert a szökéstől nem kell tartani.

§. Esküdt Lajos pöre. Budapestről jelentik: Esküdt Lajosnak, a nagyarányú kiviteli panamistának bűnügyében, ma kezdte meg a kir. törvényszék a feljebbviteli tárgyalást. A nagy érdeklődéssel kísért bűnügy anyagának ismertetése során Esküdt Lajos azt a kérést terjesztette az elnök elé, hogy az ugynevezett kényes természetű ügyeket is ismertessék, amelyekből kiviláglik, hogy a miniszter csak az ő referációjára alapján intézte el a kiviteli engedélyeket. Az elnök kijelenti, hogy majd a bizonyítás kiegészítése során rá kerül a sor mindenre. Dr. Evetovics, Esküdt új védője kéri a tárgyalás elnapolását, mert nem ismeri az ügy aktáit. Az elnök nem járul hozzá a tárgyalás elnapolásához és annak folytatását kedd délután fél tízre halasztotta.

A király szlávája

Beogradból jelentik: A királyi család szláváját, ősi szokás szerint a legnagyobb fényes ünnepelték meg. Dimitrije patriárka fényes segédlettel pontifikált az udvari kápolnában, utána a királyi pár, továbbá Pavle herceg és Olga hercegnő fogadták a gratulációkat, akiknek sorában Beograd összes előkelőségei résztvettek, kivéve Pasics miniszterelnököt, akit gyengélkedése miatt orvosai tiltottak el a személyes megjelenéstől.

Briand és Csicserin tárgyalása.

Páris dec. 14. A Journal írja: Briand és Csicserin tegnapi megbeszélésük során az összes kérdéseket szóvá tették, amelyek napirenden voltak. Holnap újabb megbeszélést tartanak, amely után Csicserin és Rakovszky Moszkvába utaznak, jelentéstétel végett. Rakovszky 1926. január közepe táján tér vissza, a tulajdonképpeni tárgyalás csak akkor kezdődik.

Begovics jubileum a Nemzeti Színházban. Ma este Begovics Milán, a népszerű horvát drámaíró 25 éves irodalmi működését ünnepli a Nemzeti Színház. Ez alkalommal Begovics három egyfelvonásos kerül színre: „A püspök unokahuga”, „Csicsák” és „Cveina Cesta”. A kitűnő darabokban legkiválóbb drámai színészeink lépnek fel: Pregaracné, Krancsevicsné, Jovánovicsné, Petrovicsné és Darja k. a., valamint Dinics, Vasics, Gec, Kolasinac, Lazarević és Divják. A darabokat Vesznics és Gec rendezik.

Nacionalista háboruság Dubrovnikban

Zagrebből jelentik: Dubrovnikban, ahol minden hónapban akad egy nacionalista szenczió, vasárnap ismét véres összeütközésben robbant ki a nacionalista türelmetlenség. A dubrovnikai nacionalista egyesületek Tomisláv horvát király ezer éves évfordulóját ünnepelték és a Hanao, az Orjuna valamint a munkásság között összeütközés támadt.

Az orjunisták megtámadták a horvát Hanao tagjait, a küzdelembe aztán a munkások is beavatkoztak és mindhárom fél részéről számos súlyos sebesültje akadt az összeütközésnek, amelyet csak a rendőrség gyors közbelépése tudott megszüntetni. Az üzleteket az összeütközések hírére lecsukták és a kereskedők még délután sem merték kinyitni a redőnyöket.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . 1258.75 | Prága . . . 59.65
Budapest . . . 1262.— | Berlin . . . —.—

Dec. 14	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177. ^{3/8}
Zürich	—	1088.90	1089.25	1928.—
Newyork	518.75	56.40	56.425	—
London	25.152	273.90	274.—	484. ^{7/8}
Páris	18.725	204.—	206.—	363.—
Milano	20.95	227.80	227. ^{5/8}	404.—
Prága	15.40	167.35	167.415	296.25
Berlin	—	1344.—	1345.75	2380.—
Budapest	—	792.50	—	14. ^{1/8}
Brüsszel	23.55	256.—	—	453.50
Bécs	—	794.—	795.50	14.25
Bukarest	—	25.50	—	—
Amsterdam	—	—	—	4017.—
Szofija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	41.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1925 december 14. 10 óra

Buza Tengeri

December . . . 167.50 | December . . . 77.25
május 1926 . . . 164.25 | május 1926 . . . 83.^{5/8}
Julius . . . 144.25 | Julius . . . 85.50
Írányzat: buza, tengeri gyenge (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 december 14. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza kötés 285-290.—, 500 mm
bácskai Usancen, d.k. novisadi paritás kötés 290.—, 500 mm
bánáti 77, 2-3^{1/2}/. Tisza kötés 292.50, 1000 mm

Tengeri

bácskai öreg kötés 167.50, 100 mm
bácskai új, sombor vidéki d.k. kötés 127.—, 500 mm
bánáti III—IV, 100^{0/0}-os Kassa, hajó kötés 138.—, 500 mm
bánáti III IV, Tisza R.k. kötés 150.—, 4000 mm
szerémi XII-I, d.k. kötés 130.—, 300 mm

Buzalisz

bácskai nullás gg. d.k. kötés 465.—, 100 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés 410.—, 100 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k. kötés 360.—, 400 mm
bácskai nullás bázis kötés 460.—, — mm

Buzakorpa

bácskai gabona, I. jutazsák d.k. kötés 25.—, 800 mm
bácskai gabona, II. jutazsák d.k. kötés 130.—, 300 mm

Bab

bácskai kézzelválogatott d. k. kötés 200.—, 200 mm
Írányzat: lanyhabb

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 1-én reggel	—	—	—	329
December 2-án	—	—	—	318
December 3-án	—	—	—	302
December 4-én	—	—	—	287
December 5-én	—	—	—	264
December 6-án	—	—	—	256
December 7-én	—	—	—	244
December 8-án	—	—	—	200
December 9-én	—	—	—	166
December 10-én	—	—	—	138
December 11-én	—	—	—	125
December 12-én	—	—	—	122
December 13-án	—	—	—	94
December 14-én	—	—	—	80

Hirdetők figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Különbejárati, 2 ágyas

butorozott szoba

házaspárnák, esetleg két ur részére azonnal kiadó 2518-2x

Ugyanott egy nikkelezett gyermekkosci, különféle butordarabok és férfi ruhák eladóak
Cím: Kralja Matija ul. 18.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Garantált tiszta fehér

kősó

és finoman örölt kősó, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthuzas.
Legújabb függöny, stor s fehérenemű minták

APRÓ HIRDETÉSEK

500 dinár JUTALMAT adok annak, aki részemre Novisadon megfelelő állandó állást szerez. Cim a kiadóban. 2525-1-7

Egy és félhónapos farkaskutyá ELADO. Cim: Trifkovic (Deak) teriorozs trafik. 2530-1-3

TANONCNAK

egy jó házból való fiu azonnal felvétetik
KLINECZ ISTVÁN
 mézáros és hentes. Mátyás király ucca 25.

Vasesztergályos

segéd azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóhivatalban.
 2520-1-2

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigoruan megtiltja a marha és a borjúhus eladását, mert az ellenkezik a Kereskedelmi Miniszter 17.959-903. számú és 1082-1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigoruan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
 1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
 Telefon 364.

„HAFASOLID“ harisnyák és keztyük nagykereskedése és
 „KETTENMARKE“ (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!

Beck János

papirkereskedése és
 könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár dívatos, modern levélpapírokbán.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb arakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Utí felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézi

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.
 Telefon: 582.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerinti Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Knébl-féle asztalostelep

a Brüll kendergyárral szemben azonnal beköltözhető 4 szobás lakással és 26 méter hosszú emeletes raktárral kedvező fizetési feltételekkel
 2524 eladó. Bővebbet 3x

Toma Baić Novisad, Miletićeva 26. Telefon 220.

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. — Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában
 Trg Oslobodjenja 3. szám, Wagner-palota

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznicka (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.

Szép és olcsó Karácsonyi ajándékok

kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi
 Sad, Kralja Petra u. 30.

— Ha azt kívánja, hogy szobája jó meleg legyen és hogy megtakarítsa a fűtőanyagot, majd nem a felét, rendelje meg és szereltesse fel

a STEDISÁT.

A kifogástalan működésért teljes garanciát vállalok. Ára, a szereléssel együtt 120.— Dinár. Megrendelések irásbba vagy személyesen

a STEDISÁNÁL,

Novi Sad, Cetinjska 3.

Akik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Erdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz Trg Oslobodjenja 3.

818-0

Az előrehaladott idény miatt

feltűnő olcsó árak

Andrija Malčić, szabó

Novi Sad. (Alkalmi ruhák, bundák kölcsön.)
 2431-2-3

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók: Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. összesen 35 mű, melyek egyenként véve 1250 leibe kerülnének, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán

2047-1-6